

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Ključ do napredka je edinstvo

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

Ključ do zmage je edinstvo

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) 116.

CHICAGO, ILL., TOREK, 3. OKTOBRA—TUESDAY, OCTOBER, 3, 1922.

LETO (Vol.) VII.

NOVI ZAKON O DRŽAVLJANSTVU POROČENIH ŽENSK.

New York. — Predsednik Harding je podpisal zakon o naturalizaciji in državljanstvu poročenih žensk. Senat je sprejel dotični zakonski načrt, ki je bil najprej predložen v poslanski zbornici (House of Representatives). Novi zakon je stopil v veljavo dne 22. septembra.

Stem zakonom nastanejo važne in načelne spremembe glede državljanstva za poročene ženske. Dosedaj je vladalo načelo, da žena ima isto državljanstvo kakor mož in da že s samo poroko pridobiva njegovo državljanstvo. To načelo je sedaj odpravljeno v Združenih Državah.

Novi zakon je velikanske važnosti zlasti za inozemce in naturalizirane inozemce. Priporočamo torej vsem, naj si dobro zapomnijo poglobitvene določbe tega zakona. Zakon nima nikakega vpliva na državljansko stanje, pridobljeno pred tem zakonom, poročene ženske, ki so vsled poroke pridobile oziroma zgubile državljanstvo pred uveljavitvijo tega zakona, ohranijo isto državljansko stanje. Določbe zakona se tičejo le sprememb državljanstva, ki nastopajo od sedaj naprej.

Zakon sloni na načelu, da ženska je enakopravna moškemu in da razlika ne sme biti svojega spola ali zakonskega stanu bita prikrašana v svoji pravici, da postane državljanka Združenih Držav.

Dosedaj je ženska sledila državljanstvu svojega moža; ako se je inozemka z Amerikancem, oziroma ako se je njen mož naturaliziral, je ona s tem samim činom postala državljanka Združenih Držav. Na drugi strani, dokler je bila v zakonskem stanu, zaprositi ni mogla za ameriško državljanstvo, ako je njen mož ostal inozemec. Amerikanka pa, ki so se poročile z inozemcem, so vsled poroke postajale inozemke. Po novem zakonu se to vse odpravi, in žena postane državljanka ne več radi moževe pravice, ampak le iz svoje lastne pravice.

Poročena ženska mora od sedaj naprej ravno kakor vsak drugi zaprositi za državljanstvo in dobiti sama drugi papir na podlagi predpisov naturalizacijskega zakona. Drugače ona ostane inozemka, tudi če je mož ameriški državljan. Skratka, ako se njen mož poteguje za ameriško državljanstvo, ona se mora, ako hoče sama postati ameriška državljanka, podvreči istemu naturalizacijskemu postopanju kot njen mož. Zakon pa določa znatne olajšave za naturalizacijo takih žen, ki se poročijo z Amerikancem, oziroma katerih mož postane državljan vsled naturalizacije. Za njih ni treba prvega papirja in postanejo lahko državljanke po enoletnem bivanju v Združenih Državah.

Ameriška državljanka pa ne izgubi svojega državljanstva radi poroke (Dalje na 4. strani.)

TURKI SE UMAKNILI IZ NEVTRALNE ZONE.

NOVO UPANJE, DA SE VOJNO PREPREČI.

Carigrad, 2. oktobra. — Turki nacionalisti so izpraznili vsa mesta v nevtralni zoni, ki so jih pred par dnevi zasedli. Britanci so zopet vzele vse ozemlje nazaj pod svojo oblast in so zopet gospodarji vsega nevtralnega ozemlja v Dardanelški ožini. K temu, da so Turki se dali vplivati od zaveznikov, da so zapustili nevtralno zono, pravijo poročila, gre zasluga francoskemu zastopniku Franklinu Bouillonu, ki je s svojo strajnostjo pregovoril Kemal Pašo, da je pristal na zavezniške zahteve.

Franklin Bouillon se nahaja sedaj v Smirni in se bo v kratkem podal v Carigrad, da se pogovori in napravi skupne načrte z angleškim poveljnikom Harringtonom za konferenco, ki se bo vršila v Mudaniji še ta teden.

Ta znamenja, ki so se pojavila na bližnjem vzhodu na spornem polju med Turki in Angleži, dajejo novo upanje, da se zna preprečiti vojno, katera je bila zadnje dni že skoro neizogibna.

Vendar kljub temu, da znamenja kažejo, da se bo nevarnost vojne odstranila, Anglija še vedno dovaža svoje vojaštvo v Carigrad in dardanelške ožine. Tudi velik del angleškega vojnega brodograjskega dela je namenjen za nahajanje v dardanelških ožinah in v tamkajšnji bližini. Splošno se sluti, da Anglija hoče pošteno utrditi in zavarovati dardanelški zono še predno se prične konferenca v Mudaniji.

SPOPAD MED GRKI IN MAHOMEDANCI V TRACIJI.

Pariz, 2. oktobra. — Iz Aten se poroča, da se je v Traciji izvršil spopad med grškim vojaštvom in oddelkom turškega vojaštva, ki je baje neopaženo prodril v Tracijo čez dardanelško ožino. Turki so baje pričeli masakrirati prebivalce v vasi Safalan. Novica o Turkih se je hitro raznesla in grški regularni vojniki, katerim poveljuje v Traciji general Polymenacos so napadli Turke in jih po kratkem boju premagali. V boju je padlo 26 Turkov, ostali so padli v grško ujetništvo.

IZŠEL JE

KOLENDAR "AVE MARIA" za leto 1923.

Te dni smo pričeli razpošiljati Kalendar za leto 1923. Krasna knjiga je vsebuje 256 strani. Cena samo 50c. Za v stari kraj 75c. Rojaki sezite po tej krasni knjigi. Naročnino pošljite na:

"AVE MARIA"
1849 West 22nd Street.
CHICAGO, ILLINOIS.

RAZNE NOVICE.

JUTRI SE PRIČNE KONFERENCA MED TURKI IN ZAVEZNIKI.

Smirna, 2. okt. — Kemal Paša je sprejel zavezniški predlog in jutri se snidejo v Mudaniji zastopniki zaveznikov in turških nacionalistov. Pričakuje se novih sporov med Turki in zavezniki, zlasti Angleži. Splošno prepričanje vlada, da bo Turki odločno zahtevali, dobri del Tracije in Drinopolje. Balkanci so strogo proti temu in vprašanje je, na katero stran se bo obrnila naklonjenost zaveznikov.

VENIZELOSOVA STRANKA ZOPET NA POVRŠJU V GRČIJI.

Atene, 2. okt. — Tekom zadnjih dveh dni je v Atenah zaznamovati velik političen preobrat. Pristaši stare grške vlade Konstantinovcev so se razpršili. Eni se pridružujejo novi vladi v kateri že tvorijo veliko večino pristaši Venizelosa. Vsi, ki so bili svoj čas ob povratu Konstantina vrženi v ječe radi političnih zločinov so izpuščeni na prosto in so zopet zavzeli svoja mesta v vladi in javnem delovanju.

ANGLEŠKO DELAVSTVO ZAHTEVA RESIGNACIJO LLOYD GEORGE-A.

London, 2. okt. — Neodvisna delavska stranka na Angleškem je baje pričela pridno agitirati za takojšnjo resignacijo Lloyd George-a. Vsi delavski listi so posvetili v korist te akcije vso svojo moč. Delavstvo nazivlja Lloyd George-a, da je služabnik kapitalistov, kateri hočejo zanečiti novo vojno na bližnjem vzhodu.

PREVAŽANJE UBEŽNIKOV IZ SMIRNE SE ŠE VEDNO NADALJUJE.

Washington, D. C., 2. oktobra. — Državni departmen v Washingtonu je dobil obvestilo od admirala Bristol, poveljnika ameriškega brodograjskega v vodovju bližnjega vzhoda, da se prevažanje ubežnikov iz Smirne na Grško otočje še vedno nadaljuje. Tekom treh dni koncem zadnjega tedna so prepeljali iz Smirne 74 tisoč ubežnikov, kateri pa še vedno prihajajo v Smirno iz vseh delov Anatolije.

ČITATELJI POZOR!

Z današnjo številko "Edinosti" smo pričeli objavljati prekrasen češki roman, katerega je spisal znameniti češki pisatelj J. S. Baar. Na slovensko ga je prevedel Vojteh Hybašek, profesor v škofijskem zavodu v Šent Vidu. Roman je izvanredno zanimiv in ga vsled tega priporočamo vsem čitateljem.

Uredništvo "Edinosti."

KO PREČITAŠ LIST EDINOST, JO DAJ ŠE SVOJEMU PRIJATELJU, DA JO PREČITA IN SE NA LIST NAROČI!

BREZPOSELNOST V ANGLIJI SE ŠE VEDNO ŠIRI.

London, 2. okt. — Po celi Angliji nastaja brezposelnost. Delodajalci po tovarnah odslavlajo delavstvo na debelo. Ljudstvo je v velikih skrbah radi brezposelnosti, ki se obeta še v večji meri s približajočo se zimo. Koncem zadnjega meseca je uradno poročilo raznih strokovnih organizacij v Angliji kazalo, da je v Angliji nad en milijon tristo tisoč delavcev brez vsakega dela.

Tekom prvih devetih mesecev v tem letu je angleška vlada potrošila, kakor kaže poročilo okoli 55 milijonov dolarjev za podporo delavcem, ki so se nahajali v revščini brez vsakih sredstev.

Da si delodajalci obljubujejo, da bo v kratkem boljše, kakor hitro se pomirijo vojni duhovi na vzhodu, kar je ustavilo razna proizvajanja v veliki meri, voditelji delavstva preokujejo, da bo letošnjo zimo na angleško delavstvo padla velika občutna kriza.

DEMOKRATI BODO KANDIDIRALI NA PODLAGI "MOKROTE."

New York, 2. oktobra. — Demokrati se pridno pripravljajo za prihajajoče volitve. Kandidati te stranke bodo vključili v svoj program tudi predlogo za lahka vina in piva. Voditelji demokratov pravkar delajo načrte, za koliko, da bodo omili- li ostro Volsteadovo postavbo, ki sedaj zabranjuje javno prodajanje opojnih pijač.

POLJSKA KUPUJE ŽELEZNIŠKE POTREBŠČINE V Z. D.

Washington, D. C., 2. oktobra. — Državni departmen je v svojem poročilu objavil, da se je v tekočem letu prodalo Poljski državi 7,504 železniških vozov evropskega tipa, za katere je plačala Poljska 4 milijone 802 tisoč 500 dolarjev.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.20	50 lir \$ 2.90
1,000 kron \$ 4.25	100 lir \$ 5.30
5,000 kron \$ 20.50	500 lir \$ 25.00
10,000 kron \$ 41.00	1000 lir \$ 50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

V obrambo slovenskega delavstva.

Da bo članek v Chicago Daily Tribune o nas Slovencih silno veliko škodil našemu delavstvu po vseh Ameriki, o tem ni dvoma. To bo naše delavstvo bolj in bolj čutilo vse povsodi. Kakor čujemo, se je že preje čutilo po Minn. kjer so razni vladni zastopniki in drugi državljani, katerim je pri srcu napredek naše države in kateri verujejo v red in v pošteno delo, ki nočejo ruskih "rdečih nebes," kjer bi se ljudje med seboj klali kot zveri, predstavljali članke iz "Prosvete" in zasledovali njeno delovanje. Amerikanci pač niso tako zarukani, kakor so nekateri Slovani, ki bi vsakemu sleparju vrjeli, ki jim ponuja kako kramo. Amerikanec misli sam, misli pametno. Amerikanca se ne da nafari, da bi se mu utajila dejstva, ki so tako jasna kot beli dan, kakor dela "Prosveta" s poročili iz Rusije. Vse je laž, kar se poroča iz Rusije. Milijoni delavcev, ki niso bili tako neumni, da bi vrjeli rdečim krvosem in se dali z obljubami za nos voditi, so zbežali iz dežele in vsi enako poročajo o strašnih razmerah tam. Vlada sama je izdala uradno potrjeno poročilo, da je samo delavcev in farmarjev nad dva milijona "delavska" (?) rdeča vladna pomorila v imenu delav. koristi. Prosveta je pa na vse to odgovorila kratko: "Saj ni res!" in vsi tisoči njenih rdečih backov je prikimalo in reklo ž njo: "Je že res, saj je učena (?) "Prosveta" to rekla!" Kaj takega je mogoče samo med Slovenci, med Amerikanci je to popolnoma izključeno. Tam vsa ta poročila vrjamejo in vedo, da so resnična. In zato ga ni pametnega Amerikanca, ki bi si tudi v Ameriko želel takih nebes. Vsi, cela država, je proti kapitalistovskim izsalcem in nihče njih delovanja ne odobrava. Toda vsi so pa odločno tudi proti vsakemu boljševizmu in socializmu in na zadnje, ko pride do izbire, kaj raje hočejo, ali kapitalistovskega milijonarja ali rdečo zver v obliki kakega boljševika, bodo pa vsi milijonkrat raje izbrali kapitalista kakor to zver. Zato se boljševizem med ameriškimi delavci nikdar ne bo razširil, in ne samo to, vse delavstvo je celo odločno proti temu nauku.

Kaj čuda potem, da skrbno pazijo ne šamo kapitalisti, temveč vsi pametni državljani in delavci in farmarji na to, da bi se ta strup ne zanesel med tujejezične narode. Zato so zadnja leta začeli skrbno paziti, kaj se godi med posameznimi tujejezičnimi narodi. Vojska in razmere v vojskem času so jih izučile. Zato se pa noben delodajalec ničesar bolj ne boji, kakor delavca, ki bi bil pristaš radikalnih prekucuhov. Zato je naravno, da bo raje sprejel na delo še večjega lenuha, še manj zmožnega delavca, kakor pa radikalca. In prav ima!

Ako vse to vpoštevamo, pa jasno razvidimo, kako velikansko škodo je toraj naredila nesrečna "Prosveta" celemu slovenskemu narodu v Ameriki s svojo pisavo. Do sedaj so se povsodi hali Rusov in so povsodi v vsakem ruskem delavcu videli boljševika in se ga zato bali in ga odganjali od dela, ali mu ga ne dali, ali pa mu daji najslabše delo in najslabšo plačo. Govorili smo z Rusom, ki je imel izvrstno delo preje. Toda vsled poročil iz Rusije, se ga je gospodar začel bati in toliko časa je iskal uzroka, da ga je našel in odpustil. "I am afraid of you, because you are Russian," mu je rekel gospod, ko ga je odslovil.

Ali ne bomo sedaj slovenski delavci stopili v isto vrsto z Rusi? Nač 600.000 iztisov se je tiskalo lista, ki je prinesel ta svarični članek o "Prosveti" in list "Chicago Daily Tribune" je ravno list izobražencev in bogatinov in delodajalcev. Toraj lahko rečemo, da je ta članek čitalo najmanj pol milijona delodajalcev. Pri vseh teh pol milijona gospodarjev se je sedaj zbudilo več ali manj nezaupanje do slovenskega delavca. Slovenski delavec bo šel prosit za delo. Najprej ga itak že sedaj navadno vprašajo, "kakšne narodnosti ste?" Odgovor bo: "Slovenske!" — "I am afraid of you, because you are Slovenian" bo rekel, ali si pa vsaj misli delodajalec in Slovenca lepo odslovil in mu ne dal dela in slovenski delavec bo šel žalosten od tovarne do tovarne dalje iskat dela — in to vse po zaslugi našega dičnega (?) "delavskega lista" "PROSVETE," glasila Slov. N. P. Jednote.

Živio! tako delo za delavske koristi. Živio! tako delovanje za delavske interese. Slovenci, le podpirajte tak-le list!

"Prosveta" se neumno izgovarja, češ, da je ponosna, da je "radikalna," da je hvaležna za reklamo. No, lepa reklama to, katero bo plačalo slovensko delavstvo jako drago s svojim kruhom, za katero se bo marsikak slovenski delavec lepo zahvalil! In baha se, da je to še v ponos slovenskemu delavstvu, da je napadena, češ, da je delavska. Kaj drugi narodi nimajo delavskih listov? ali drugi narodi nimajo rdečih listov? Imajo jih! in sicer skrajno rdečih listov, toda to so vsaj poštejni, imajo vsaj malo sramu, poznajo vsaj meje. Samo slovenska "Prosveta" jih ne pozna, ne pozna sramu! No, bajgali, če to ne bo odirlo oči članstvu Slov. N. P. Jednote, potem naj se pa vsi dajo preiskati svoje možgane. Nekaj tam ni v redu.

Vse slovenske delavce pa pozivljamo, da naj nam takoj nemudoma sporoče, ako bi kje bili sedaj zapostavljeni, ali bi se jim morda ne dalo dela, ali bi se jim odpustilo s dela, da se bomo potegnili za nje in pokazali delodajalcem, da se je narodu kot takemu zgodila velika krivica od strani "Prosvete," in da nismo vsi taki, kakoršni so nekateri boljševiški Trotskijevci okrog "Prosvete," da to, kar piše ta list ni odmev našega javnega mnjenja, temveč, da smo Slovenci kot narod pošteni, dobri državljani in miroljubni ljudje, ki ljubimo red in spoštujemo vsako pošteno oblast, da pa smo nesrečni, ker nismo imeli rodoljubov, ki bi bili nas obvarovali tega rdečega prokletstva in sužnosti, v kateri smo danes.

Ne, če gre njegov tovariš.

Katehet, ki je podučeval krščanski nauk vpraša razred: "Sedaj vstane vsi, ki želite iti v nebesa!" Vstali so vsi, le mali Jožek je o-

stal v klopi. Katehet, ga vpraša:

"No Jožek, ali ti nočeš v nebesa?" Jožek, ki se je potoma v šolo stregel z Janezkom: "Rad bi šel, toda ne, ako gre gori tudi Janezek."

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Fredonia, Kans. — Cenjeni urednik: — Sporočim Vam, da se je pripetila žalostna novica na Matt Majerjevi farmi, eno miljo in pol od prijaznega mesta Nedoshe. Ker ni bilo že več časa dežja so izpraznili vodnjak, so ga očistili, in potem so se odločili, da go bodo še par čevljev globlje skopali. V ponedeljek 18. sept. so vrtali v skalo in zvečer so razstrelili skalo. V torek zjutraj so hoteli ven izvleči razstreljeno kamenje. Pa, tukaj v Kansasu je veliko naravnega plina v zemlji. Streljanje z dinamitom je pa še povečalo množino plina. Malo so se bali iti v vodnjak in vsled tega so poizkusili s svetilko. Rekli so, da če svetilka ne bo ugasnila, potem bomo lahko šli notri na delo, toda nesreča je hotela, da svetilka ni ugasnila. Zato je šel takoj v vodnjak 16-letni sin John in pričel razkopavati kamenje. Kmalu pade v nezavest, ko so to videli je hitro šel starejši brat Matt v vodnjak, da ga je privezal za vrh, da so ga izvlekli iz vodnjaka. Toda niso ga imeli še zunaj že pade tudi brat Matt v nezavest. Zatem so začele vpiti ženske za pomoč, se je pa ravno mimo pripeljal v avtomobilu en mož iz Altuna, ki je čul in videl, da se je nekaj groznega pripetilo. Hitro priteče na mesto nezgode, da bi pomagal, in res nepoznani dobri človek je precej šel v vodnjak, da bi Matta privezal za vrh. Toda, ko je notri prišel je takoj tudi on padel v nezavest. To vidi stari oče Majer, je on hotel rešiti življenje sinu in zadnjemu nepoznanemu človeku, ter hitel v vodnjak. Prime sina in hoče nesti po lestvi iz vodnjaka, toda še predno je stopil na lestvo pade tudi on omamljen od plina nezavesten v vodnjaku. Sedaj se je pričel krik med ženami za pomoč. K sreči se je pripeljal okrog pismonoša z avtomobilom, brž, ko je videl kaj se je zgodilo, je hitel s svojim avtomobilom v bližnje mesto po ognjegasc, ki so prihiteli z maskami in šli v vodnjak po nesrečne žrtve. Ko so jih ven dobili je bil Matt, sin še malo živ. A oče Majer in oni drugi nepoznani mož sta bila pa že mrtva. Prihiteli so zdravnik, duhovnik in velika množica ljudi na pozorišče, toda zastoj oče Majer in drugi nepoznani mož sta bila mrtva. Majerjev sin, ta mladi John, ki so ga prvega dobili iz vodnjaka je dober, toda njegov brat se pa tudi bori med življenjem in smrtjo in zdravniki še nič ne vedo, ali bo ozdravel ali ne. Kakor se nam naknadno poroča, je tudi ta že umrl.

Stari Majer je bil jako priden človek in si je pripravil lepo premoženje s svojo pridnostjo. Živel so jako pošteno in udobno. Pokojni zapuška žalujočo soprogo, 4 sinove in 3 hčere. Pokopan je bil 24. septembra v Pueblo, Colo, kamor so pripeljali njegovo truplo, kjer so živeli preje in imajo tam tudi kupljeno loto na tamošnjem pokopališču. Dotični nepoznani človek pa baje zapuška, kakor se sliši, žalujočo soprogo in dva nedorastla otroka. Bog se usmili njihovih duš! Človek je kakor rosa na veji, ki ne ve ne dneva, kdaj ga doleti neizprosna smrt. Vsi gremo eden za drugim po geslu: "Danes meni, jutri tebi!" Zato spominjaj se smrti, o človek!

F. Bambich.

Canonsburg, Pa. — Cenjeni g. urednik: — Odkar je Mrs. M. Beve priklenjena k postelji, je malo novic iz naše nasebine, kaj ne? Marsikatero stopinjo bi bila že storila za Vaše liste, ko bi ji bilo mogoče z postelje. Veliko dobrega bi bila že storila za Cerkev, veliko pa že tudi med rojaki pri bolniških, ali kjerkoli si bodi; pomagala je, kjer je mogla.

Druge izguba za Cerkev sv. Patrika je, Mr. John Zeitz in njegova soproga, ker sta se preselila na Laferty, Ohio. Ni jo bilo nedelje, ne praznika, in ni jih zadržal ne dež,

ne sneg. Z eno besedo rečeno, poznala nista nobene zapreke, da bi ta dva rojaka ne videli pri sv. maši. Želimo njima tudi tam, v novi nasebini obilo ložjega blagoslova! — Pa še nekaj bi rad priporočal vsem tistim, ki se ogrevajo za ruski boljševizem, da naj pazno prečitajo članek iz podperesa Mr. Josip Grdina, v Glasilu K. S. K. J. — 4. leta v ruskem ujetništvu. Ta slika je tako jasna, da kdor ni s skrajno slepoto udarjen, jo lahko vsak brez očal vidi, kako se ruski boljševiki, židje, zlate gradove obetali pod boljševizmom, da so s tem prerokovanjem kmete in delavce preslepili. **Vaš naročnik.**

Joliet, Ill. — V zadnjem poročilu je bilo nekoliko pomotoma poročano, glede prireditve dne 10. sept. Tam je bilo omenjeno, da je imelo petje in igranje v rokah dr. "Joliet". Toda, ni bilo tako, imelo je v svoji oskrbi samo petje. Naši čitatelji naj pa blagovolijo vzeti ta popravek na znanje.

— Mr. John R. Chernich je te dni otvoril na 1008 N. Broadway ulici gostilno mehkih pijač. Mr. Chernovich je izvrsten tenorist in je tudi predsednik Slovenskega Kat. Pev. društva "Joliet." Mr. Chernovich je pa poznal tudi po telovadbi v kateri je pravi mojster. On predseduje tudi atletičnemu klubu, ki je znan pod imenom West End Athletic Club.

— Naši dramatikarji so pravkar sklenili, da bodo igrali v nedeljo dne 12. novembra "Lumpacija Vagabunda." Igro bo vprizorilo društvo sv. Jožefa šte. 2. KSKJ. v Sloveniji dvorani. Petje bo oskrbelo "Slovensko Kat. Pev. društvo "Joliet." Ta igra je zelo komična in smešna. Vsak naj zagotovo pride, da bo ta dan videl "Lumpacija Vagabunda!"

— Tovarna Phoenix Horse Shoe Co., je zopet pričela z obratovanjem. Tovarna je bila zaprta za mesec dni radi vročih poletnih dni. V tej tovarni je zaposlenih precej naših slovenskih rojakov.

— Joseph Mankovich, 42. let star je umrl zadnji petek jutro v Silver Cross bolnišnici. Mankovich je živel na 111 Bell avenue. Umrl je na poškodbah, ki jih je zadobil v Illinois Steel Co. v sredo 20. sept. Imel je zlomljenih par reber in občutne notranje poškodbe, radi katerih je pod-

legel. Pokojni zapuška žalujočo soprogo in dva sina v stari domovini.

— John Malichak na 911 N. Eastern avenue se je zadnji četrtek zadavil s zobotrebem. Odveden je bil v St. Joseph bolnišnico, kjer so mu vzeli iz grla zobotrebec.

— V zadnjem času je bilo zopet aretiranih 23 jolietških gostilničarjev radi prodajanja pijač, ki so vsebovale malo preveč "kika." Zaporna povelja so bila izdana v četrtek dne 21. septembra po United States Deputy Marshalu. Kakor razvidno, hočejo suhači na vsak način osušiti mesto Joliet.

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Pri zadnjem poročilu o naši slavnosti je poročevalec pomotoma izpustil Mrs. M. Kavčič, ki je tako pridno pomagala pri zabavi in tudi dobro potvico naredila. Naj ne zameri.

— V petek se začne v naši cerkvi 40-urna pobožnost s slovesno procesijo zjutraj ob osmih. Prvi dan je določen za otroke, drugi dan v soboto za žene in dekleta in tretji dan v nedeljo za mošče in fante. Upamo, da ne bo farana, ki bi te dni ne sprejel sv. zakramentov in ne opravil vsaki dan vsaj ene ure molitve.

Sklep bo v nedeljo večer s slovesno procesijo.

— Delo pri naši šoli gre jako počasi naprej. Delavske nezdrave razmere so tega krive. Vendar te dni končajo delo plasterarji in začnejo delo mizarji in stavba bo v prvem delu gotova.

— 22. oktobra bo vse, tudi pritličje gotovo in zato bo ob tej priliki zopet jesenska zabava, kakor je bila zadnjič, ki se je vsem tako dopadla. Za to zabavo, pa prosimo, da pridejo zvečer gotovo vsi v starokrajški kmečki noši, ker to je, česar se starejši tako zvesele in se pomlade. Zadnjič jih ni prišlo tako veliko.

— Zadnjo soboto in zadnjo nedeljo tega meseca pridejo Waukeganški igralci igrat v našo nasebino igro "Deseti Brat". Prišli bodo vrniti društvu sv. Štefana KSKJ.

V sredo dopoldne ob 10. uri bo slovesna sveta maša s poroko, ko boste stopila v zakonski jarem naša najbolj popularna pevca in igralca Miss Albi Kozjek in Mr. Frank Bicek. Miss Albi Kozjek je hči obče priljubljene naše družine Mr. Franka Kozjek, ki ga vsa nasebina spoštuje kot moža poštenjaka, ki je vedno vesel, da si ima veliko križev,

(Dalje na 3. strani.)

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Edinost published Three times a week at Chicago, Illinois for October 1st, 1922. State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared, Albin Zakrajsek, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the Edinost and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Edinost Publishing Co., 1849 West 22nd St. Chicago, Ill., Editor John Jerich 1847 West 22nd St. Chicago, Ill. Business Managers Albin Zakrajsek 1901 West 22nd St. Chicago, Ill.

2. That the owners are: Rev. M. Pirnat, P. O. Butte, Mont. Rev. P. Cyril Zupan, O. S. B. 806 E. B. St. Pueblo, Colo. Rev. A. Minar, P. O. Leadville, Colo. Rev. Jos. Skur, 15519 Holmes Ave., Cleveland, Ohio. Dr. James Seliskar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Ursula Zakrajsek, 70 — 9th Ave. New York, N. Y. Jakob Tursich, 2327 So. Lincoln St. Chicago, Ill. Anton Kranjec, 712 Castle St. Barberton, Ohio. Joseph Podpečnik, 106 Creedmore Ave. Barberton, Ohio. Joseph Lekšan, 149 Center St., Barberton, Ohio. Gregor Gregorich, Box 22, Eveleth, Minn. Math Tursich, 2640 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Katie Triller, 9710 Ave. L. So. Chicago, Ill. A. Berce, P. O. Mount Iron, Mich. Frank Merlak, 1848 West 22nd St., Chicago, Ill. Anton Grdina, 1053 East 62nd St. Cleveland, Ohio. John Gornik, 6217 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. John Biral, P. O. Emporia, Kansas. John Lumpert, P. O. Farrell, Pa. B. Nemanic 601 Broad St. Johnstown, Pa. Karol Bregantich, 237 Laramie Ave. Chicago, Ill. Albin Zakrajsek, 1901 W. 22nd St. Chicago, Ill. Michael Zeleznikar, 1849 West 22nd St. Chicago, Ill. John Jerich, 1849 West 22nd St. Chicago, Ill. Leo Mladich, 1929 West 22nd Place, Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: none.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Sworn to and subscribed, before me this 28th, day of September 1922. (Seal.) ALBIN ZAKRAJSEK, Manager. MICHAEL ZELEZNIKAR, Notary Public. (My commission expires April 28th, 1924.)

V NEDELJO POPOLDNE.

18 po bink. — Jez. ozdr. mrtvoud. člov. Mat. 9.

Nedelja — Brigita, vdova.

Pondeljek — Dionizij in tovar. muč.

Torek — Francišek Borgia, spoz.

Sreda — Justin, čev. Burkart, sp.

Četrtek — Valfrid, škof.

Petek — Eduard, kralj, Kolumb. dan.

Sobota — Kalist, pap. in muč.

SV. REŠNJE TELO. — VZVIŠENOST ZAKRAMENTA SV. REŠNJEGA TELES.

Sv. Rešnje Telo je najsvetejši, najvzvišenejši, najčudovitejši vseh zakramentov, katere je postavil naš Odrešenik. Kar je solnce v svetovju, kar je srce človeku, to je sv. Rešnje Telo v cerkvi Jezusa Kristusa.

Sv. Rešnje Telo je središče naše vere, našega bogoslužja. Kakor je cerkvenem poslopju ena glavna točka, ki združuje vse, kamor se vse oči obračajo, namreč oltar, tako je tudi sv. Rešnje Telo osrednja skrivnost, v kateri se stekajo vsi verski obredi naše sv. Cerkve.

Skrivnost sv. Rešnjega Telesa ima dvojen značaj: je zakrament in daritev. Zakrament je, kadar verniki sv. Rešnje Telo prejemajo v sv. obhajilu, ali kadar se izpostavlja v javno čiščenje: daritev pa, kadar se daruje Bogu pri sv. maši.

Grška beseda "evharistija" za sv. Rešnje Telo pomenja "zahvalo." Gospod sam se je pri poslednji večerji zahvalil nebeskemu Očetu, in

IZ SLOVENSKEGA NASEL-BIN.

Nadaljevanje s 2. strani.)

ki je tudi dolgoletni predsednik društva Sv. Alojzija, K. S. K. J. Mr. Frank Bicek je pa član obče priljubljene Habjanove družine sin Mrs. Habjan, ki se sedaj tako piše po svojem drugem možu, njegovemu očmu Mr. Jakobu Habjan, katera oba čista cela naselbina in sta že veliko naredila za napredek naše cerkve. Tudi Frank Bicek je bil eden izmed najbolj delavnih in najbolj poštenih naših fantov, katerega vsa naselbina ljubi in čista.

Velikrat smo ga videli na odru pri najrazličnejših igrar, pa kadar smo ga videli, smo ga radi videli. Njegove spretnosti in njegov igralski talent nam je osladil marsikako urico.

Število naših šolskih otrok še vedno narašča. Sedaj ima en oddelek že nad 110 otrok. Vseh otrok je že nad tristo.

Mr. Frank Gril je preslikal svojo hišo na vogalu 22. Str. in Lincoln St. in izgleda sedaj prav čedno.

Po vseh naših hišah so moške sedaj jako "bussy." — Kajpak — grozdje je zrelo. Pravijo, da je "grape juice" letos prav dober.

SAMOPREVARA.

Kmet in kmetica sta delala na polju. Kmet je zaslišal daljno brenčanje in pogledal kvišku. Tu je zagledal privrkat v življenju na obzorju zrakoplov. Brez besede je strmel vanj. Naenkrat ga je opazila tudi kmetica in se je glasno začudila. Tu se je kmet oddahnil rekoč: "Hvala Bogu, da tudi ti vidiš."

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popraviljam in napeljujem vodne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v PLUMBARSKO STROKO.

Pred vsem si zapomnite da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno. Kadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,

PLUMBAR

2042 W. 22nd St., near Hoyne Ave
Chicago, Ill.
Tel. Canal 4108.

kor sedi v nebesih na desnici svojega očeta.

Prijatelji, verujmo trdno v Jezusa Kristusa, ki prebiva v sredi med nami! Kak zaklad za te, ki imajo živo vero! Poklekajmo pred tabernakelj, molimo Jezusa Kristusa, ki je skrit v zakramentu, prosimo, da bo našo vero bolj in bolj oživil in utrdil!

APOLOGETIKA.

29. — Božja vsegavednost.

Ugovor: Kako more vedeti Bog v bodočnost, ne da bi se zmotil? Odgovor: Bog ve vso prihodnost,

ne da bi se zmotil, ker je večni in neskončno popoln. Ker je povsod pričujoč, obsega vsak prostor, vsak dejaven in vsak mogoč prostor, in ker je večni, obsega vse čase, preteklo, sedanje in prihodnje. Kar pa obsega, to je vse jasno pred njegovimi očmi. "Kako", je za nas seveda skrivnost. Toda dejstvo, da je Bog vseveden, torej tudi vse prihodnje spozna, je jasno. Ko bi na primer bodočnosti ne poznal, ampak bi jo moral še le zvedeti, bi bil On, ki je neskončno popoln, nepopoln; On, ki je neskončno ne-

odvisen, odvisen, On, ki je večni in nespremenljiv, bi se spremenjal, njegova vednost bi bila večja, ali manjša, kakor bi bile razmere. To bi bilo pa protislovje. Je torej gotovo, da ve Bog vse prihodnje, četudi mi ne moremo razumeti, kako se to godi. Za nas je seveda to nerazumljivo, ker mi spoznamo edino le sedanjost, s spominom spoznamo in lastujemo preteklost, z domnevanji in hipotezami, s pogojno gotovostjo spoznavamo in sodimo o prihodnosti. To je vzrok, da pojma "večnosti Boga" ne razumemo.

ZDRAVJE IN BOGASTVO

Zelo važne informacije so bile objavljene v javnosti zadnje čase o iznajdbi čudovitega sredstva, ki izvanredno učinkuje na človeški sistem po elementu, ki se ga pozna pod imenom VITAMINES. Te iznajdbe vodijo k seriji kvasnih preparacij, ki so bile preizkušene v vsih prominentnih vodilnih bolnišnicah s čudovitimi rezultati.

Meitem, ko se je to preizkušalo in ko se je javnost radovala z uspešnimi učinki zdravljenja z kvasnimi tabletami, je skupina farmaceutskih kemistov v Chicago in Indianapolis eksperimentirala za povečanje uspehov kvasnih VITAMINES tabletov do najvišje mere, katere meje se dosedaj še ni doseglo. Rezultat je "YEASTOLAX" — svetovni

NAJVEČJI ZDRAVSTVENI KVASNI TABLETI

YEASTOLAX je največji zdravstveni predmet kvasnega odvajalnega sredstva. To je najnovejši znanstveni razvoj okusnega kvasa. Ki ni samo izvrsten v Vitamines, ampak vsebuje tudi visoko dragoceno zdravstveno gradivo odvajalnega sredstva — sploh je kvaliteta, katero nobene druge kvasne tablete ne vsebujejo. V tabletah je posebno dober okus, in ni zopern za uživanje in je posebno zadovoljiv v svojih učinkih. Otroci ga ljubijo, ker jim zelo pomaga. Ako Vi trpite na:

"REVMAZMU, ZAPRTJU, SLABI PREBAVI, SAPNIŠKIH BOLEZNIH, BULAH, ALI SLABI KRVI

ali če je vaša nervoznost prizadjana v kakem slučaju; ali če želite imeti lep polt na Vašem obrazu; ali ako Vaš želodec ni v dobrem stanju, mi hočemo, da Vi pozikujete zavoj našega VELIKANSKEGA GRADITE-LJA ZDRAVJA YEASTOLAX.

Izmed njegovih različnih elementov YEASTOLAX vsebuje najvišjo in najbolj potentno VITAMINES, o katerem je svet pronašel, da je brezpogojno potreben za telesno krepost. Ljudstvo, po vsej deželi je pronašlo veliko odpmoč v uživanju yeastolaxa, za katerem se počutijo popolnoma zdrave in vitalne. YEASTOLAX ima tudi posebnosti, da ne povzroča nikakega grizenja ali težav, ampak povzroča mirno odvajanje, vsebuje izvrstno regulativno moč za reguliranje želodca, ter tudi učinkuje zelo hitro.

Odvajalna sestavina, ki je vtelesena v YEASTOLAX, je jako zadovoljivo kombinirana z drugimi vitalnimi tvarinami za telo-gradivnimi elementi, kateri povzročajo, da so ti tableti zaželjivi bolj, kot katerikoli druge jedilne kvasne sestavine dosedaj ponudene na trgu.

Pri vzdrževanju vaše vitalnosti in kreposti po uživanju YEASTOLAXA bo Vaš telesni sistem v stanu se boriti proti invadiranju raznih bacilov, kateri se ne prestando skušajo ugnesti v človeškem telesu, da bi se zajedli v sistem in uničili človeku življenje. Nikdar se nemore dovolj povdarjati, da je vsakdo dolžan samemu sebi in svoji družini, da dobro pazi na svoje zdravje in istega vzdržuje v dobrem stanju. Človeški organizem je čudoviti stroj, prilagojen normalnim pogojem, ki iščejo balanco zdravja. Toda, ker so naše moderne metode v čiščenju hrane (uničili njih zdravje-gradivni vitamines) in naši splošni načini življenja, ni našim telesom dano niti polovico prilike za varstvo proti vsiljivim bacilom in infekcijam, kateri se prosto brez zadrževanja zajedajo v naša telesa.

NAJBOLJŠI VITAMINE KVAS.

Vodeno raztoplivi Vitamina B, vsebuje v bogati porporciji v YEASTOLAXU element, ki ima posebno moč v grajenju telesnih živcev in iste vsposobljuje za odpor proti okužitvi in tudi bistveno odstranjuje slabe učinke na zdravje in civilizacijo. Dobro izčiščene želodčne regulativne posebnosti, ki so vcepljene v YEASTOLAX ustvarjajo pozitivno telo-gradivno sredstvo v najboljši meri. Ako imate slab ali rahločuten želodec, ali kakoršnokoli želodčno nerednost YEASTOLAX bo Vam čudovito odpomogel in bo Vas izpremenil, da se boste čutili, kakor nov človek.

Kot za posebni pričetek — da narodu hitro predstavimo YEASTOLAX — bomo dali za kratko dobo vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 po pošti za pokritje stroškov za dobro velikostni zavoj YEASTOLAXA

ABSOLUTNO ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV!

Ruski rubelj je bil pravkar vreden 55c. in je nudil za zgorejšne število vrednost \$27,500.00.

Hrani ta denar, veliko bogastva je bilo spravljene skupaj s kupovanjem tujezemskega denarja po vojnah. Pravkar se tudi govori, da so na Ruskem najdlj radium, ki je ba je vreden celih \$50,000,000,000.00. Časopisi tudi opozarjajo velikanski dohod amerikan-skih industrijalcev v olinat okraje na Ruskem. The Chicago Tribune je letos 12. septembra opozorila javnost na neki novi kanal med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in centralno Azijo, po katerem se bo dovažalo razne sirovine za Rusijo in Nemčijo, zlasti sirovine, kot so petrolej, baker in druge take stvari, ki jih industrije neobhodno potrebujejo. S tem je dohod v bogato Perzijsko polje in Centralne Azije odprt. Premislite kaj vse to pomeni. Gotovo je, da Vi ne boste zamudili te zlate prilike, da si pridobite te rublje.

POVRNITEV DENARJA ZAJAMČENA.

Mi hočemo, da vsaka oseba v Ameriki, ki potrebuje naših zdravil, pošlje po en zavoj našega YEASTOLAXA. Mi se poslužujemo te metode samo zato, da oglašamo, in s tem seznanimo javnost hitreje s našimi zdravili. Čudovita tonika in zdravstvena vsebina YEASTOLAXA je vredna velikokrat več, kot je cena zavoju. Vi boste izvanredno zadovoljni z njim, to Vam zajamčimo. Vi se ne poslužujete nikake rizike, ker mi Vam povrnemo denar nazaj, ako ne boste zadovoljni z YEASTOLAXOM.

50,000.00 rubljev je Vam ponudeni samo za posebno predstavo javnosti. Ti Vas prav nič ne stanejo. Cena zavoju YEASTOLAXU je itak \$1.00. Mi Vam zajamčimo, da Vi boste več, kot hvaležni, ko boste dobili to gradivno sredstvo Vašega zdravja. Samo napolnite spodnji naročilni listek in ga pošljite nam vred z enim \$1.00. In Vi boste prejeli zavoj YEASTOLAXA in zraven 50,000.00 rubljev brez odlašanja. Zadovoljnost zajamčena, ali pa denar povrnemo. Zapomnite si, da je ta ponudba v veljavi samo za določen čas in da je na Vas ležeče, da si takoj preskrbite tega zdravstvenega sredstva od katerega je odvisno Vaše bodoče zdravje.

Z naročilom za našega YEASTOLAXA \$2.00 pa damo 100,000.00 ruskih rubljev. Mi si pridržujemo pravice, da ne vrnemo Vam naročila, v slučaju, da bi naša zaloga ruskih rubljev pošla.

YEASTOLAX COMPANY,

1253 — SO. MICHIGAN AVENUE, DEPT. C. 436
CHICAGO, ILLINOIS.

Izpolnite spodnji kupon!

YEASTOLAX COMPANY,

1253 So. Michigan Ave. Dept. C. 436,
CHICAGO, ILLINOIS.

Prosim, pošljite mi zavojček YEASTOLAXA in 50,000.00 ruskih rubljev. V priloženem dobite \$1.00. Ako ne bom zadovoljen s pošiljateljavo mi morate vrniti denar.

Ime:

Naslov:

Mesto: Država:

Tudi poštne znamke se sprejmejo v malih vrednostih.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Kakor ogromen, dvogrb velblod kipi kvišku na meji dveh držav in dveh narodov zadnja gora severnega pobočja Šumave — otožni, temni Čerhov. Na eni grbi so postavili razgledni stolp s planinsko kočjo. Kakor otroške igrače, tako neznatni se zdita obe stavbi v primeru z grmado, ki jima služi za podnožje in ju potrpežljivo nosi na svojem vrhu. Izgubljata se na tej gori, toneta in se stapljata z drevesi; niti zagledal ju ne boš od spodaj.

Na tem visokem, kamenitem stolpu sem nedavno stal in se oziral po svojem rojstnem kraju. Moja človeška neznatnost se mi je tu odkrila v vsej svoji goloti. Pred to veličanstvo naravo božjo sem čutil svojo ničevnost, slabost, brezplodnost svojih sanj in teženj, brezkoristnost svojih bojev. Tu se mi je ublažila vsa duševna bolečina ran, krivic in porazov, ki sem jih bil prestal, tu je pa tudi obledelo vse zadoščenje za uspehe, ki sem si jih bil pridobil. Iz srca je zbežala še ona najstarejša nevolja in grenkoba, ki je bila zrastle iz bridkih prevar in življenjskih zmot. Razlil se je tu čar življenja in jasno je ostalo spoznanje v meni. “Glej, tak mravljinček, ki je s težavo priplezal sem gori, na vrh stolpa, tak človeški mravljinček — in nič več — to si” sem slišal glas svoje notranjosti in oči so mi motrile drobno, črno mravljo, ki je brzela po okvirju okna v stolpu. Čutil sem se čistega in svežega kakor po kopeli. Pod menoj in krog mene, kakor da se je razlilo strjeno, okamenelo morje. Iz globokih dolin so se grmadi hribi in gore, po katerih je bučalo in šumelo gozdovje, se razlivalo v doline, se vilo in bočilo v zalive. Gozdni robovi so se cepili in rdečili, se razsejali v poedina drevesa, v leskovo grmičje in vresje, ki je označevalo, kako prehajajo gozdovi v svet polj in travnikov. Kakor oblije voda otoke, tako je bil objel črni gozd pokrajino; tuintam se je bojzljivo stiskala skupaj peščica hišic kakor čreda ovčic; vasi s cerkvijo, kapelico in pristavami, okrog katerih zelenijo posejane njive; tam dalje so sivele gole, nerodovitne skale. Kakor daleč je seglo oko, gozdovi — gozdovi — gozdovi — — — Gozdovi, od blizu temnozeleni, potem mračni, skoraj črni in v daljavi kakor voda modrikasti; čad iz kop jih je prevlekel, mrč in megla kakor pajčolan. To so gozdi, ki krijejo v sebi ne le vasi in ljudi, marveč tudi brloge divjih živali, srnjakov, lisic, brezštevila gnezda ptic; milijone skrivališč raznih žuželk in golazni. Gozdi so stari in vlažni, polni čudovitih vonjav po trohnečem, gnijočem listju, in spominjajo s svojim hladom na plesnobo in temoto zaprtih grobnic. Gozdi so mladi, veseli, bogati solnčnih seč in presek. Danes so polni sladkih jagod in jutri opojno bohotnih robidnic. To so gozdi skrivnostni, v katerih zorita strupena norica in volčja jagoda, kjer poganjajo brhki, gobasti jurčki in mušnice; tu se beli praprot, mah in lišaj. To so neskončni in nepregledni gozdi, iz katerih rosijo potočki in šumijo hudourniki: pogibelj in blagoslov, smrt in življenje; to so gozdi, v katerih gledamo nekaka višja in mogočna bitja; to so gozdovi, kjer živi in raste že dolga stoletja človeški rod, čigar kri kroži tudi v mojih žilah. In tem daljnim gozdom in temu svojemu ljudstvu v teh gozdovih se moram zahvaliti za to, da sem mogel pisati naslednje vrstice.

I.

Porazilov gozd, ki se je ježil na strmem Haltravskem bregu nad Klenčim, je imel med vsemi gozdovi soseske najslabši klanec, toda najboljše zemljo. Tisti dan so že od božjega jutra grabili domači v njem steljo. Suho igličje, z zemljo izruvan mah — so grabili na kupe, da so se na tleh prikazovale gole korenine mogočnih smrek, zvite kakor temni gadje. V koših so nosili steljo na velik kup. Gozdar je sicer očital kmetom, da s tem škodujejo gozdu. — Pa niso mogli drugače. Do žetve je bilo še daleč, s slamo je bilo treba štediti, s čim naj nastiljajo živini? “Klin s klinom,” si je mislil stari Porazil in grabil, da mu je stopal celo v gozdni senci pot na čelo in telo. Pridno je grabil tudi Porazilov gostač z ženo in hčerjo. Niso nehali, dokler jim ni oznanil “Martinov” zvok iz klenškega zvonika Angelovega Oznanenja. Ko so ga zaslišali, so se zravnali kot na povelje, se prekrizali, si oddahnili in počasi šli k smrečici, pod katero se je svetlikal platnen prt, ki je pokrival kosilo. Stara Gašperica, ki je po gospodinjski smrti kuhala pri kmetu, je potegnila hleb kruha, velik kakor kolesce pri plugu, s katerim so bili pokrili lonce riževe kaše.

“Še je gorka,” se je pohvalila Gašperica in segla po loncu; “niti maslo se še ni strdil na njej.”

Kmet je naredil z nožem na spodnji beli skorji hlebca tri križe in

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

ga načel. Cinaste žlice so zarožljale, na štoru se je zablestel prt. Porazilovi ljudje so sedli na tla, se oprli na levo roko in zajeli z desnico.

“Kje pa je Manca?” je vprašal gospodar.

“Po vođo je šla, koza sladkosnedna,” je odgovorila gostja. “Gotovo kje stika za jagodami ali borovnicami. Jejmo pa brez nje.”

“Tako ne gre! Skupaj k delu, skupaj k jelu,” je zagodrnjal Porazil. Potem pa ko je bil zaužil prvi grizljaj, ni več spregovoril. Tudi usta morejo dobro opravljati istočasno eno samo delo: ali jesti ali govoriti. Zato zauživa kmet v sveti tihoti in miru svoje kosilo. Samo ptiči so se živahno oglašali v košatem drevesnem vejevju. Najbrž so se že veselili drobtin. Divji golob je nekje zagrulil, sraka pod gozdom se je zahehetala, muha je zabrenčala. Tudi Manca je pritekla z vrčem vode in šopkom borovnic, se v naglici prekrizala in skušala popraviti, kar je bila zamudila.

Še niso bili s kosilom pošteno gotovi, in moža si nista še bila natlačila svojih pip, ko se je oglašil v gozdni tihoti oddaljeni ropot voza.

“Martin že gre,” ga je prva začula Manca. Skočila je pokonci kakor srna, zagrabila koš in grablje in izginila v goščavi.

“Bijo, mali, bi!” je slišal zdaj tudi kmet Martinov glas.

“Lahko bi bil fant počakal! — Vsaj trenutek! — Spregovoril bi bil z Gašparjem,” je pomislil pri sebi; naglas pa ni zinil, samo stegnil se je, da bi ugodil starim udom, preden se pripelje Martin.

Pisana volička sta vlekla v počasnem koraku lestvane, ki se jih venčale rožljajoče verige. Težko je šlo v hrib, strm kakor streha. Martin ni le pridno priganjal, ampak je tudi zdaj pa zdaj poprijel za kolo in potisnil, da spravi prazni voz čez kamen ali čez korenino. Tako je polzela vprega kakor polž po strmi cesti navzgor; glasneje je odmeval ropot voza in veselo je pokal bič, dokler se niso prikazale rogate glave voličev iz morja zelenja.

“Ali bom pa mogel tukaj obrniti?” je že tudi klical Martin, kakor hitro je zagledal očeta z gostačem, ki sta se bila naslonila na štor in puhala cele oblake dima.

“Brez skrbi! Če zapelješ nekoliko višje, lahko obrneš tudi s štirimi,” je zavpil stari kmet, da bi prevpil ropot voza. S pipo je pokazal za se, kjer so se končali kmetski in začeli graščinski gozdovi.

Stari Porazil je obležal dalj časa kakor nem. Gašper je pričental govoriti o tem in onem — toda zastoj. “Kaj mu je neki, da niti besedice ne spregovori!” je pomislil slednjič gostač in tudi šam utihnil. Kmet je bil medtem spremenil svoj načrt. “Če ne morem govoriti prvo z Gašperjem, tudi prav, bom govoril pa z Martinom; kdo ve, če mu to ne bo dobro!” Že je vstajal.

“Privleci kako zavoro,” je ukazal Martinu, “mi bomo tačas naložili.”

Martin je bil že stopil z vilami v rokah h kupu stelje. Ubogal je takoj. Segel je po sekiri, ki je visela na peresih za ojnico, in je odšel bolj globoko v gozd. Gostač je podajal, ženski sta še prinašali polne koše in jih stresali naravnost v voz, gospodar na vozu je tlačil suho, rahlo v gozdu čutili srečne in si sladili s smehom in petjem priljubljeno delo in vpili drug na drugega, kakor bi hoteli tekmovali s ptiči. Tako je šlo delo hitro izpod rok, voz je pogoltnil več kup in gostač je zapeljal k drugemu.

(Dalje prihodnjič.)

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljam, da v naši trgovini, dobite vedno najboljše vrednost za “VAŠ DENAR”!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

ke z inozemcem, ako se izrecno ne odreče temu državljanstvu pred naturalizacijskem sodiščem. Ako se preseli z možem v inozemstvo, potem veljajo glede nje iste določbe o ekspatriaciji, kakršne so v veljavi glede naturaliziranih državljanov. O teh namreč se domneva, da so se odrekli ameriškemu državljanstvu, ako prebivajo v inozemstvu skozi pet let in v svoji rojstni domovini skozi dve leti; to domnevo pa morejo ovreči potom prijave pri ameriškemu konzulatu.

Vse one prejšnje Amerikanke, ki so vsled poroke zgubile svoje državljanstvo, ga lahko zopet dobijo potom zgoraj navedenega olajšanega postopanja; zraven tega pri njih odpade potreba po spričevalu o prihodu (certificate of arrival), ako se med tem ostale v Združenih Državah.

Skratka, novi zakon določa, da državljsko pravo ženske je odvisno od nje same in ne sledi državljanstvu moža, ako se poroči. Inozemka, najsi bodi samka ali poročena, more postati ameriška državljanica na podlagi splošnih predpisov o naturalizaciji. Ako je poročena z inozemcem, more sama postati državljanica, tudi ako on ostane inozemec. Ako pa je njen mož Amerikaneec, mora tudi zaprositi za naturalizacijo, ravnotako kakor vsak drugi, ali veljajo za njo posebne olajšave, ker v takem slučaju ji ni treba prvega papirja in se zahteva le enoletno bivanje v Združenih Državah. Amerikanka pa, ki se poroči z inozemcem, ostane še vedno ameriška državljanica.

Novi zakon se ne tiče državljanstva otrok. Državljanstvo otrok je odvisno od državljanstva staršev, isto sledi državljanstvu očeta, ne matere, ako sta oče in mati drugačnega državljanstva. Vsi otroci pa, rojeni v Združenih Državah, so ameriški državljanji, tudi če so stariši inozemci.

Treba si torej zapomniti: žene onih tujerodcev, ki so postale ameriški državljanji vsled naturalizacije do 21. septembra tega leta, so ameriške državljanke. Žene pa onih, ki postanejo državljanji po 22. septembra, ostanejo inozemke in morajo zaprositi za državljanstvo, ako hočejo same postati državljanke. Za njih pa velja precej olajšano postopanje, kakor smo zgoraj omenili. Ako torej kdo postane ameriški državljan od sedaj naprej in ima ženo v starem kraju, ona ne bo mogla priti v Združene Države z ameriškim potnim listom in bo podvržena istim priseljenjskim predpisom, kakor vsak inozemec. Na drugi strani, vsaka inozemka sme zaprositi za ameriško državljanstvo, naj bo samka ali poročena, in to tudi, ako mož hoče ostati inozemec.

KATOLIŠKI DELAVCI PODPIRAJTE IN ŠIRITE SVOJ KATOLIŠKI LIST EDINOST!

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

Naboljša CIGARETA.